

Αθήνα, 20 Δεκεμβρίου 2022

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ουσιαστική Συμμετοχή της ΚτΠ στην κατάρτιση του 5ου ΕΣΔ για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση

Με πρωτοβουλία του **Οργανισμού Ανοιχτών Τεχνολογιών ΕΕΛΛΑΚ** και του **Vouliwatch**, **12 Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών** απέστειλαν ανοιχτή επιστολή στον Υπουργό Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης **Κυριάκο Πιερρακάκη** ζητώντας του να αναλάβει συγκεκριμένες δράσεις υπέρ της **ουσιαστικής συμμετοχής της Κοινωνίας των Πολιτών στην κατάρτιση του 5ου Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση**.

Καθώς εξελίσσεται η διαβούλευση για το **5ο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ανοιχτής Διακυβέρνησης**, οι **12 Οργανώσεις της Κοινωνίας** εκφράζουν ανησυχίες αλλά και **νέους προβληματισμούς** για την ποιότητα της Ανοιχτής Διακυβέρνησης στη χώρα μας. Κύρια πηγή των ανησυχιών αποτελεί η **επιμονή στη μη δημιουργία πολυμερούς φόρουμ με ισότιμη συμμετοχή δημοσίων φορέων και Κοινωνίας των Πολιτών** στη λήψη αποφάσεων για το **σχεδιασμό και την υλοποίηση των ΕΣΔ Ανοιχτής Διακυβέρνησης**.

Οι **12 Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών** εξέφρασαν τους παρακάτω προβληματισμούς επί της **διαδικασίας αλλά και επί της ουσίας** σχετικά με τη συνδημιουργία του **5ου ΕΣΔ**:

- 1. Καθυστέρηση και περιορισμένος χρόνος:** Μολονότι η ομάδα εργασίας συστάθηκε στις 10.8.2022, η πρόσκληση για ανοιχτή συμμετοχή στη διαδικασία συνδημιουργίας δημοσιοποιήθηκε στις 31.10.2022 με ένα εξαιρετικά σφιχτό χρονοδιάγραμμα.
- 2. Παράλληλες μη ενιαίες διαδικασίες με διαφορετικά κριτήρια:** Με απόφαση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σχεδιάστηκαν δυο παράλληλες διαδικασίες συλλογής και επεξεργασίας προτάσεων για το ΕΣΔ, οι οποίες δεν συναντήθηκαν ποτέ. Άλλη διαδικασία για τους δημόσιους φορείς μέσω εγγράφων και επιστολών. Άλλη για την Κοινωνία των Πολιτών μέσω ειδικής ηλεκτρονικής φόρμας. Τα εξαντλητικά (ad hoc)

κριτήρια που τέθηκαν για την αξιολόγηση των προτάσεων της ΚτΠ δεν συνιστούν καλή πρακτική. Αποθάρρυναν τη συμμετοχή των μελών, ενώ τα ίδια κριτήρια δεν εφαρμόστηκαν στην πρόσκληση για προτάσεις των δημόσιων φορέων.

3. **Έλλειμμα φιλοδοξίας:** Οι δεσμεύσεις αποτελούν ήδη δρομολογημένες παρεμβάσεις των φορέων φέροντας έμμεση συνάφεια με τις αξίες της OGP. Ακόμα και αν υλοποιηθούν, θα αποτελούν νηπιακά βήματα με περιορισμένη επίδραση. Για παράδειγμα, η πρόταση της ΕΑΔ για δημιουργία πλατφόρμας καταγγελιών, θα είχε μεγαλύτερο αντίκτυπο αν συνοδευόταν από δέσμευση του Υπουργείου Δικαιοσύνης για επέκταση της προστασίας των whistleblowers και για καταγγελίες που αφορούν σε παραβιάσεις του εθνικού δικαίου. Επίσης, ενώ στην ανάλυση της δέσμευσης της ΕΑΔ για το lobbying αναφέρεται ο ρόλος των ανοιχτών δεδομένων και της συμμετοχής των πολιτών με καταγγελίες παράνομων δραστηριοτήτων, τα ορόσημα περιλαμβάνουν μόνο ό,τι έχει ήδη νομοθετηθεί.
4. **Σύγχυση μεταξύ “e” και “open” gov:** Οι δεσμεύσεις του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης αφορούν στη δημιουργία κοινοτήτων πρακτικής για τις Ψηφιακές Ικανότητες και το Εθνικό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας. Και τα δύο αυτά θέματα άπτονται της ηλεκτρονικής αλλά όχι -αυτομάτως- και της Ανοιχτής Διακυβέρνησης.
5. **Αγνόηση προτάσεων της Κοινωνίας των Πολιτών:** Οι προτάσεις που καταθέτουν οι Οργανώσεις της ΚτΠ αγνοούνται διαχρονικά και συστηματικά. Όχι μόνο δεν υιοθετούνται ως βάση συζήτησης και περαιτέρω εξειδίκευσης για να βρουν το δρόμο ένταξης στο ΕΣΔ. Όχι μόνο δεν τους δίνεται ο χώρος να συνδυαστούν με άλλες προτάσεις των δημόσιων φορέων, αλλά ούτε καν, τυγχάνουν αιτιολογημένης απόκρισης.

Επισημαίνεται ότι όπως εξελίσσεται η συμμετοχή της Ελλάδας στην OGP, υπολείπεται των προσδοκιών της Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών και των δυνατοτήτων της χώρας. Οι συνυπογράφουσες την επιστολή Οργανώσεις της ΚτΠ σημείωσαν ακόμα ότι **παρακολουθώντας το έργο του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό των Υπηρεσιών του Ελληνικού Δημοσίου έχουν την πεποίθηση ότι η παρούσα κατάσταση μπορεί να αναστραφεί, αν ο Υπουργός αποφασίσει να ενσταλάξει και στην πολιτική για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση την ίδια ακριβώς φιλοσοφία που θέτει τον πολίτη στο επίκεντρο.**

Τέλος, διατύπωσαν 3 συγκεκριμένες προτάσεις:

1. Να δώσετε **χρονική παράταση** δύο (2) μηνών στη διαδικασία συνδημιουργίας.
2. Να πραγματοποιηθούν, με ευθύνη του ΥΨΗΔ, **απευθείας συναντήσεις μεταξύ Οργανώσεων της ΚτΠ και δημοσίων φορέων** για να συμπεριληφθούν στο ΕΣΔ δεσμεύσεις οι οποίες θα έχουν πραγματικά σχεδιαστεί από κοινού.

3. Να συμπεριλάβει το ΥΨΗΔ στο 5ο ΕΣΔ **δέσμευση με την οποία θα δημιουργηθεί πολυμερές φόρουμ**, αξιοποιώντας τα εργαλεία του έργου WeOpenGov: Δίκτυο Κοινωνίας των Πολιτών – Δημόσιων Φορέων για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Active citizens fund, με φορέα υλοποίησης τη «Διεθνή Διαφάνεια Ελλάς» και εταίρους το Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας - ΕΔΥΤΕ Α.Ε. (GRNET) και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / Ερευνητική ομάδα Ψηφιακά Μέσα για Συμμετοχή (ΕΚΠΑ dmPart).

Μπορείτε να δείτε όλη την επιστολή εδώ:
<https://eellak.ellak.gr/wp-content/uploads/sites/23/2022/12/epistoli-organwsewn-ktp.pdf>

Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών - ΕΕΛΛΑΚ ιδρύθηκε το 2008, σήμερα αποτελείται από 37 Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα και κοινωφελείς φορείς. Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών - ΕΕΛΛΑΚ έχει ως κύριο στόχο να συμβάλλει στην ανοιχτότητα και ειδικότερα στην προώθηση και ανάπτυξη των Ανοιχτών Προτύπων, του Ελεύθερου Λογισμικού, του Ανοιχτού Περιεχομένου, των Ανοιχτών Δεδομένων και των Τεχνολογιών Ανοιχτής Αρχιτεκτονικής στο χώρο της εκπαίδευσης, του δημόσιου τομέα και των επιχειρήσεων στην Ελλάδα, ενώ παράλληλα φιλοδοξεί να αποτελέσει κέντρο γνώσης και πλατφόρμα διαλόγου για τις ανοιχτές τεχνολογίες. Ανάμεσα στους φορείς που συμμετέχουν στον Οργανισμό Ανοιχτών Τεχνολογιών - ΕΕΛΛΑΚ είναι τα πιο πολλά ελληνικά Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα, ενώ για την υλοποίηση των δράσεων της ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών - ΕΕΛΛΑΚ βασίζεται στην συνεργασία και ενεργή συμμετοχή των μελών της και της ελληνικής κοινότητας χρηστών και δημιουργών Ελεύθερου Λογισμικού, Ανοιχτού Περιεχομένου και Τεχνολογιών Ανοιχτής Αρχιτεκτονικής. Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών - ΕΕΛΛΑΚ εκπροσωπεί τα Creative Commons (wiki.creativecommons.org/Greece), είναι ιδρυτικό μέλος του COMMUNIA (www.communia-association.org), είναι ο ελληνικό κόμβος για το Open Data Institute (opendatainstitute.org), και είναι μέλος του Open Budget Initiative (internationalbudget.org/what-we-do/major-ibp-initiatives/open-budget-initiative).

Επικοινωνία: Μαριαλένα Μπελίτση 210 2209380, info@eellak.gr